

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 11P/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821203871
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Škvaridlová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3821203871.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudkyňou JUDr. Ľudmilou Škvaridlovou vo veci starostlivosti o maloletú G. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom L. H., 4. apríla XXX/XXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa L. Z., nar. XX.X.XXXX, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých N., zast. JUDr. Zlaticou Hammerovou, advokátkou so sídlom AK Prievidza, G. Švéniho 4/A a S. Z., nar. X.XX.XXXX, bytom L. H., 4. apríla XXX/XXX o úpravu styku takto

rozhodol:

I. Matka L. Z., nar. XX.X.XXXX je oprávnená s maloletou G. Z., nar. XX.X.XXXX sa stýkať vždy druhú sobotu v nepárnom mesiaci v čase od 10.30 hod. do 12.30 hod. tak, že matka si maloletú v určenú hodinu vyzdvihne v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, kde aktuálne trest odňatia slobody vykonáva a maloletú otcovi v určenú hodinu po skončení návštevy v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, kde aktuálne vykonáva trest odňatia slobody odovzdá.

II. Matka je oprávnená s maloletou vykonať video-hovor prostredníctvom aplikácie skype, vždy tretiu sobotu v párnym mesiaci po dobu 20 minút v časovom rozpätí od 10.30 hod. do 12.30 hod.

III. Otec S. Z., nar. X.XX.XXXX je povinný maloletú na styk s matkou riadne pripraviť a styk matke s maloletou umožniť a súčasne je povinný umožniť v stanovenom čase realizáciu video-hovoru s maloletou.

odôvodnenie:

1. Matka maloletej L. Z., t. č. v ústave na výkon trestu odňatia slobody podaním zo dňa 4.októbra 2021 žiadala súd o úpravu styku s maloletou G., nakoľko je t. č. vo výkone trestu a maloletá je zverená do osobnej starostlivosti otca X.X.XXXXZ. a ona ako matka je povinná platiť výživné mesačne v sume 30 eur. Otec bol zaviazaný jedenkrát do mesiaca ju informovať o prospechu a zdravotnom stave maloletej. Otec ju síce informuje, ale len jednou vetou, že G. je zdravá a učí sa dobre. Žiadala ho, aby ju informoval vo väčšom rozsahu, ale reakcia otca bola, aby mu nepísala.

Matke na maloletej záleží a chce mať s ňou intenzívnejší kontakt. Otec maloletú odmieta vodiť do ústavu na výkon trestu. S maloletou je v telefonickom kontakte, píše jej pravidelne a počas doby výkonu trestu ju bola navštíviť trikrát, z toho dvakrát s jej mamou z Bratislavy, ktorá je už v dôchodkovom veku.

Ďalej uviedla, že výživné platí, vo výkone trestu brigádnicke pracuje.

Týmto podaním žiadala súd, aby otec maloletú vodiť jedenkrát mesačne na návštevu do výkonu trestu.

2. Ďalším podaním, doručený súdu dňa 8.novembra 2021 matka uviedla, že udržiava pravidelný telefonický aj písomný kontakt s maloletou. Žiada upraviť styk jedenkrát mesačne a to na dve hodiny, aby dcéru mala možnosť vidieť a takto nestratila s ňou kontakt. Matka vie, že maloletá ju chce navštevovať, sú spolu citovo naviazané.

3. Otec maloletej s návrhom matky nesúhlasí.

Vo svojom písomnom stanovisku zo dňa 23.decembra 2020 okrem iného uviedol, že matka maloletej si takýmto podaním kráti vo výkone trestu čas. Dcéra telefonuje s matkou niekoľkokrát cez deň, týmto ju niekedy vyslovene vyrušuje a vtedy hovor neprijme. Matka potom útočí, že dcére bráni v telefonovaní, ale nie je to pravda. Tento kontakt si reguluje dcéra.

K návštevám vo výkone trestu uviedol, že uvedený ústav na výkon trestu odňatia slobody nie je miesto, kde by chcel vodiť, resp. doprevádzať dcéru vzhľadom na hygienicko-epidemiologickú situáciu. Potvrdil, že dcéru zaviezol za matkou do výkonu trestu a dcéra bola aj s príbuznými matku navštíviť. Uviedol, že dcéra neprejavuje záujem navštevovať toto zariadenie, kde je umiestnená t. č. jej matka, lebo to na ňu dobre nevpłyva. Otec si nemyslí, že je možné uložiť rodičovi povinnosť zaviesť dieťa do ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Navrhol návrh zamietnuť.

V ďalšom písomnom podaní zo dňa 5.apríla 2022 uviedol, že nikdy nebránil v stretávaní dcéry s matkou a ani žiadnemu kontaktu v akejkoľvek forme, ale podľa neho je rozsudok nevykonateľný.

4. Súd určil termín pojednávania na 21.júna 2022, na ktorý sa navrhovateľka nedostavila, súhlasila vo svojich písomných podaniach, aby súd pojednával bez jej prítomnosti a vo veci rozhodol. Za matku sa dostavila advokátka JUDr. Zlatica Hammerová. Otec sa na pojednávanie nedostavil, doručenie vykázané mal dňa 16.6.2022, svoju neúčasť ospravedlnil písomne listom zo dňa 20.6.2022 s tým, že sa pojednávania nezúčastní. Súhlasil, aby súd pojednával bez jeho prítomnosti a vo veci rozhodol. Trval na svojich písomných vyjadreniach.

5. Súd pojednával bez prítomnosti účastníkov konania po zistení prítomnosti účastníkov.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom maloletej, kolízneho opatrovníka, právnej zástupkyne matky, oboznámil listinné dôkazy - návrh č.l. 1-2, rozsudok OS Prievidza sp. zn. 15P 3/2021 č.l. 5, doplnený návrh navrhovateľkou č.l.6, informácie ZŠ Zemianske Kostol'any č.l. 7, rodný list č.l.8, informácia otca č.l. 12 a č.l. 15, rozsudok OS Prievidza č. 2T 48/2018 č.l. 19-20, rozsudok OS Prievidza sp. zn. 2T 62/2019 č.l. 21 - 22, odpoveď lustrácia ZVJS č.l. 23, správa ÚVTOS pre mladistvých č.l.40, skrátený výpis z výkonu trestu č.l.41, vyjadrenie navrhovateľky č.l.42, správa z ÚVTOS pre mladistvých č.l. 44, skrátený výpis č.l.45-46, správa kol. opatrovníka č.l.47 - 48, vyjadrenie otca č.l. 50, vyjadrenie navrhovateľky č.l. 55, vyjadrenie navrhovateľky č.l. 67, vyjadrenie navrhovateľky prostredníctvom právnej zástupkyne č.l.71, oznámenie navrhovateľky č.l.72, oznámenie otca č.l.79, oznámenie kol. opatrovníka č.l. 84, zápisnica z výsluchu maloletej č.l. 94 - 95, vyjadrenie otca č.l. 98 a zistil tento skutkový stav:

7. Naposledy súd I. inštancie o starostlivosti maloletej rozhodol rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 22.marca 2021 sp. zn. 15P 3/2021, ktorým schválil uzavretú rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej maloletú G. Z., nar. XX.X.XXXX zveril do osobnej starostlivosti otca S. Z.; matku maloletej zaviazal platiť na výživu maloletej mesačne sumou 30 eur, ktoré je matka povinná platiť k rukám otca od 1.2.2021 mesačne vždy vopred, najneskôr do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca; otec sa zaviazal jedenkrát do mesiaca zaslať matke písomnou listinou správou o zdravotnom stave maloletej a o jej školských výsledkoch.

Týmto rozsudkom došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 9P 15/2018 zo dňa 11.12.2018 v časti II. tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 1.apríla 2021.

8. Základná škola J. A. Komenského 161/6, Zemianske Kostol'any poskytla informáciu matke maloletej do výkonu trestu odňatia slobody o prospechu dcéry, ktorá je žiačkou 8.triedy. Z uvedených informácií vyplýva, že motivácia a záujem maloletej Q. o učenie je nižšia, ako v predchádzajúcom školskom roku, chodila menej pripravená na hodiny, čo mohlo viesť aj k zhoršeniu jej prospechu. V septembri 2021 boli s maloletou vážnejšie problémy v správaní a dodržiavaní školského poriadku, lebo chodila s výrazným make-upom očí a v tričkách s holým bruchom, správala sa drzo, dohovárание však nestačilo, musela uvedenú skutočnosť oznámiť otcovi a maloletej G. dohovoriť a potom bol problém odstránený. Mala všetky ospravedlnené hodiny.

9. V súdnom spise (na č.l. 12-15) sú založené rukou napísané informácie o školských výsledkoch a o zdravotnom stave maloletej v znení: „G. sa učí dobre, má sa fajn, má všetko, čo potrebuje. Ahoj „G. je zdravá, učí sa dobre, začali už chodiť do školy, tanečná ešte stále neučí“. Tieto informácie sú s rovnakým obsahom s tým, že ani jeden nie je opatrený podpisom odosielateľa.

10. Z pripojeného rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 20.júna 2018 sp. zn. 2T 48/2018 súd zistil, že matka maloletej L. bola uznaná vinnou, že v byte vo Viedni dňa 10.10.2017 v ranných hodinách zdravotne postihnutej občanke rakúskej národnosti, ktorú opatrovala a bez použitia násilia odcudzila z izby zo zásuvky stolíka platobnú kartu a bez súhlasu s ňou disponovala a vyberala finančné hotovosti a vykonávala platby a spôsobila škodu rakúskej občanke vo výške 10.719,98 eur a bola odsúdená k úhrnnému trestu odňatia slobody s probačným dohľadom v trvaní tri roky, výkon ktorého trestu sa podmiennečne odkladá na skúšobnú dobu v trvaní štyri roky. Zároveň bola zaviazaná nahradit' v skúšobnej dobe občanke rakúskej národnosti škodu vo výške 10.719,98 eur. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 22.6.2018.

11. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 11.septembra 2019 sp. zn. 2T 62/2019 bola L. Z. uznaná vinnou, že dňa 1.10.2018 na Okresnom súde Prievidza podala návrh na úpravu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva, ktoré súd viedol pod sp. zn. 4P 46/2018 vo veci starostlivosti o maloletú G. Z., pričom v tomto konaní predložila spolu s návrhom ako dôkaz pracovnú zmluvu zo dňa 5.9.2018, hoci vedela, že zmluva je sfaľovaná. Tým spáchala zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods.1 písm. a/ Trestného zákona a za to bola odsúdená v trvaní sedem mesiacov nepodmiennečne. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.7.2020 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Trenčín sp. zn. 2To 168/2019 zo dňa 14.7.2020.

12. Z lustrácie v ZVJS súd zistil, že O. je t. č. umiestnená vo výkone trestu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Sučany od 8.9.2021 do 8.9.2024 na základe rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. z. 2T 48/2018.

13. Ústav na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Martin na dotaz súdu listom zo dňa 17. decembra 2021 uviedol, že L. Z. nastúpila dňa 8.2.2021 do výkonu trestu odňatia slobody do väzby do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ilava a dňa 30.3.2021 bola premiestnená na ďalší výkon trestu odňatia slobody do Martina, kde bola zaradená do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a umiestnená do diferenciačnej skupiny „B“. Má stanovenú lehotu na podmiennečne prepustenie z výkonu trestu na deň 28.6.2023. Dňa 23.11.2022 má stanovenú lehotu na podmiennečne prepustenie s nariadenou kontrolou technickými prostriedkami. V súčasnej dobe nie je možné vyhodnotiť, či bude odsúdená v uvedené termíny splňať všetky podmienky k súčasnému podmiennečnému prepusteniu, ale predpokladaný koniec trestu je stanovený na deň 8.9.2024.

Ďalej ústav uviedol, že odsúdený má právo prijímať návštevu blízkych osôb v čase určenom riaditeľom ústavu alebo ním určeným príslušníkom zboru najmenej raz za kalendárny mesiac v trvaní dvoch hodín. Odsúdeného môže súčasne navštíviť najviac päť osôb, vrátane detí, ak má odsúdený viac ako štyri deti, toto obmedzenie neplatí pre deti odsúdeného. Návštevy v ústave s minimálnym stupňom stráženia sa vykonáva spravidla priamym kontaktom. Osoba mladšia ako 15 rokov sa môže zúčastniť na návšteve len v sprievode plnoletej osoby.

V čase podania tohto oznámenia z ústavu na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých bola epidemiologická situácia spôsobená výskytom vírusu SARS-COV-2 a vtedy mal odsúdený možnosť vykonania video-pohovorov s blízkymi osobami prostredníctvom aplikácie skype. Odsúdená využíva všetky dostupné formy, ktoré jej ústav umožnil vo vzťahu s vonkajším prostredím a to formou korešpondencie, balíkov, návštev a telefonovaní. V súčasnosti kontakt s vonkajším svetom udržiava s deťmi, matkou a rodinným priateľom.

14. Matka vo svojom písomnom podaní zo dňa 20.decembra 2021 súdu uviedla, že sa ospravedľuje na pojednávanie z dôvodu eskortovania do iného ústavu a tiež z dôvodu absolvovania dvojtyždňovej povinnej karantény a tiež vyradenia z práce a tým súvisiace problémy (výživné atď). Navrhla pojednávať v jej neprítomnosti, prípadne i výsluchom maloletej s tým, že pre ňu je najdôležitejšie ako pre matku to, čo si želá jej dcéra a aby boli zachované jej práva. Uviedla, že s dcérou komunikovala, že je možná dohoda ohľadom intervalov návštev vo výkone trestu, pričom má umožnené aj rozhovory cez skype, návštevy jedenkrát mesačne po 20 minút a tiež jedenkrát mesačne 2 hodiny návštev. Tento kontakt je možno striedať.

15. V ďalšom písomnom podaní zo dňa 24.januára 2022 uviedla a reagovala na vyjadrenie otca maloletej a považuje svoj návrh na úpravu styku za zákonný, ide o jej právo, hoci je i vo výkone trestu. Svoje rodičovské povinnosti si vždy plnila aj si plní, nie je pozbavená rodičovských práv, pričom dcéra potrebuje aj matku vzhľadom aj na jej vek. Uviedla, že vo výkone trestu pracuje od pondelku do piatku a voľný čas venuje ručným prácam.

16. V priebehu konania si matka zvolila právnu zástupkyňu prostredníctvom Centra právnej pomoci, Kancelária v Žiari nad Hronom.

Právna zástupkyňa matky vo svojom písomnom podaní zo dňa 21.marca 2022 uviedla, že matka trvá na úprave styku s maloletou G., nakoľko majú k sebe hlboký citový vzťah. Napriek tomu, že sa matka dopustila protispoločenského konania má záujem na zachovaní ich väzieb a pravidelnom kontakte s maloletou dcérou Barborou, ktorá ju bola v minulosti navštíviť a prejavila záujem byť s ňou v pravidelnom kontakte, stretávať sa s ňou a vo výkone trestu ju navštevovať. Navrhla vypočúť maloletú na aktuálny postoj k návštevám matky vo výkone trestu.

Navrhla, aby matka bola oprávnená sa stretávať s maloletou G. vždy druhú sobotu v nepárnom mesiaci v čase od 10.30 hod. do 12.30 hod. tak, že matka si dieťa v určenú hodinu vyzdvihne v ústave na výkon trestu, kde aktuálne trest odňatia slobody vykonáva a dieťa otcovi v určenú hodinu po skončení návštevy v ústave na výkon trestu, kde aktuálne vykonáva trest odňatia slobody odovzdá.

Ďalej uviedla, že žiada, aby súd upravil aj video-hovor s maloletou tak, že matka je oprávnená vykonávať s maloletouXX. Úrad video-hovor prostredníctvom aplikácie skype vždy tretiu sobotu v mesiaci po dobu 20 minút v časovom rozmedzí o 10.30 hod. do 12.30 hod. Otec bude povinný maloletú na styk s matkou riadne pripraviť a styk matke s dieťaťom umožniť a súčasne bude povinný matke umožniť v stanovenom čase realizáciu video-hovoru s maloletou.

Matka prehlásila, že súhlasí, aby súd pojednával bez jej prítomnosti.

17. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza oznámil súdu dňa 21.apríla 2022, že 13.4.2022 sa úrad skontaktoval s otcom maloletej za účelom vykonania opakovaného pohovoru s maloletou, ale otec podľa jeho vyjadrenia nebol ochotný maloletú zaťažovať opakovanými pohovormi na tú istú tému, nakoľko maloletá má svoje povinnosti a on nebráni v kontakte dcéry s matkou. V tom čase sa nachádzal v práci, nemohol komunikovať s úradom kvôli pracovným povinnostiam, preto sa úradu nepodarilo vykonať pohovor s maloletou v zmysle žiadosti úradu.

18. Z výsluchu maloletej S.j, nar.Q.vykonaného dňa 25.mája 2022 na Základnej škole Komenského, Zemianske Kostofany vyplynulo, že maloletá vie, že jej mama je vo výkone trestu v Sučanoch. Nevedela uviesť presný názov tohto ústavu. Naposledy mamu navštívila 13.mája 2022 a bola ju navštíviť so starou matkou zo strany jej mamy, s G.. Otec ju nezaviezol. Táto návšteva trvala dve hodiny. Popísala ako prebehla návšteva v ústave na výkon trestu odňatia slobody. Zapísali ich na túto návštevu, potom čakala v jednej miestnosti, vypravdil ich jeden pán a s mamou sa rozprávala dve hodiny. Pri stretnutí bola aj jej babkaS. V miestnosti bolo šesť stolov, bolo tam niekoľko žien, bachari. S mamou sa rozprávali, ako sa má, čo má nové a podobne. Mali sa o čom rozprávať. Opísala prostredie, kde je t. č. mama ako prostredie, ktoré je v pohode. Mama jej povedala, že chodí do roboty, číta knihy... Vedela, prečo je mama vo výkone trestu, povedala, že za sfaľovaný papier a za kreditku. Uviedla, že chce sa s mamou aj naďalej stretávať, ale nie každý mesiac, lebo niekedy aj ona chce niekde ísť, ale chce sa s ňou stretávať každý druhý mesiac. O týchto intervaloch stretnutí mama vie. Jedna jej najlepšia kamarátka vie, že chodí za mamou do výkonu trestu. Otec ju nechce voziť za mamou, povedal jej, že nikto ho nedonúti, aby tam chodil a on tam chodiť nechce, preto to maloletá Barbora rešpektuje. Stará mama G. jej povedala, že tento rok tam už nepôjde, lebo má svoje plány. Jej nevlastný brat M. by mohol ísť s maloletou G. do výkonu trestu matku navštíviť. Už ju tam v minulosti viezol. S mamou si telefonuje každý deň alebo každý druhý deň, podľa toho, ako jej to výjde a telefonujú asi päť minút. Majú sa o čom rozprávať, vždy jej povie, čo má nové v škole, čo robí, kde bola a podobne. V podstate je v každodennom telefonickom kontakte s mamou. Komunikuje s ňou aj cez skype asi dvadsať minút. Skypovať môže raz za mesiac. Mama môže telefonovať z väznice každý deň, keď má nabitý kredit a môže telefonovať do 21.00 hod., lebo potom majú večierku. Telefonuje s ňou okolo 17.00 hod. Má mamu rada, chýba jej. Povedala jej, že si podá žiadosť o podmienené prepustenie v októbri 2022.

Maloletá uviedla, že u otca je fajn, majú medzi sebou vytvorený dobrý vzťah. Dôveruje mu a má v ňom dôverníka. O mame sa s otcom nerozprávajú, ale informovala ho, že ide mamu pozrieť do výkonu trestu. Otec jej nebráni v telefonovaní a v kontakte s mamou ale nie je nadšený, vždy jej povie, že to je na

nej, ako to bude s návštevami. O návrhu mamy sa nerozprávali. Jej návštevy do výkonu trestu otec rešpektoval, aj komunikáciu prostredníctvom skypu. Prejavila záujem stretávať sa s mamou vo výkone trestu a nie je jej to neprijemné, chce mamu vidieť osobne vo výkone trestu.

19. Právna zástupkyňa matky do súdneho spisu v priebehu konania predložila dve obálky napísané otcom maloletej, kde na obálke nie je uvedené meno a priezvisko matky, ale len adresa Sučany, okres Martin, PSČ a PS:29/8. Tým chcela poukázať na to, že otec jej ani meno, ani priezvisko na obálke nenapísal, len adresu ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

20. Z výsluchu právnej zástupkyne navrhovateľky vyplynulo, že matka trvala v priebehu celého konania na podanom návrhu o úprave styku, mala záujem sa stretávať s maloletou aj vo výkone trestu a navrhla úpravu styku tak, aby sa maloletá stretávala vo výkone trestu s matkou vždy druhú sobotu v nepárnom mesiaci v čase tak, ako je to uvedené v podaní 21.3.2022, to znamená, že každá druhá sobota v nepárnom mesiaci, pričom rovnako trvala aj na druhom výroku a rovnako aj na treťom výroku tak, ako je to uvedené v jej písomnom podaní. Rozsudok, pokiaľ by súd vyhovel návrhu je vykonateľný. Matka maloletej je sympatická osoba, je veľmi príjemná, dcére naozaj matka chýba, preto navrhla návrhu matky vyhovieť. Nevedela s určitosťou uviesť, či matku v novembri 2022 prepustia, ale žiadosť o podmienené prepustenie by si mala podať v októbri 2022. Je možné, že súd nevyhovie žiadosti o podmienené prepustenie, preto je potrebné, aby súd v tejto veci rozhodol. Potvrdila, že otec nebráni v styku maloletej s matkou, ale s ňou odmieta do výkonu trestu chodiť. Nie je to len právo matky byť v kontakte so svojou maloletou dcérou, ale je to aj právo dieťaťa byť so svojou matkou.

21. Kolízny opatrovník uviedol, že je v záujme maloletej, aby udržiavala kontakt s matkou, pričom otec síce nebráni dcéru kontakt s matkou, ale, ak by otec odmietol ísť s maloletou do výkonu trestu za matkou, maloletá si nevie zabezpečiť doprovod do výkonu trestu niektorým z rodinných príslušníkov. Maloletá si vie zabezpečiť sprievod do väznice za matkou aj niektorým z rodinných príslušníkov, tak to bolo aj v minulosti. Matka je s dcérou v každodennom kontakte, lebo si spolu telefonujú. Aj napriek vyjadreniu kolízneho opatrovníka, považuje návrh matky za nedôvodný, pretože je maloletá s matkou v kontakte. Ponechal na zváženie súdu úpravu styku vzhľadom aj na podanie žiadosti matkou na podmienené prepustenie z výkonu trestu.

22. Súd zhodnotením skutkového stavu dospel k záveru, že návrh navrhovateľky, matky je podaný dôvodne.

23. Podľa § 24 ods.4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prípadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

24. Podľa § 25 ods.1 cit. zákona, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičmi s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

25. Podľa § 25 ods.2 cit. zákona, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

26. Kontakt rodičov s ich maloletým dieťaťom je neoddeliteľnou súčasťou nielen rodičovských práv, ale aj práv dieťaťa upravených v Zákone o rodine. Zákon zasahuje do úpravy styku rodičov s dieťaťom len v špecifických, neštandardných situáciách, ide najmä o prípady, keď rodičia maloletého dieťaťa nežijú spolu a iné prípady. Zákon o rodine preferuje dohodu rodičov o úprave styku s maloletým dieťaťom, ak sa rodičia o tejto otázke nedohodnú o styku rodičov s maloletým dieťaťom potom rozhodne súd. Pod pojmom styk rodiča s dieťaťom sa spravidla rozumejú formy zahrňujúce osobný kontakt. Styk rodiča s dieťaťom môže mať viaceré podoby a formy. Styk rodiča s dieťaťom má širšie ponímanie. Nezahŕňa len samotné stretávanie sa rodiča s dieťaťom, pričom najčastejšie sa preferuje styk rodiča s dieťaťom

založený na osobnom stretnutí (priamy styk) a bez osobného kontaktu ide o nepriamy styk. Nepriamy styk znamená, že nie je založený na osobnom stretnutí rodiča s dieťaťom, tu patria napr. telefonáty, listová korešpondencia a iné. Nepriamy styk sa využíva skôr ako doplňujúca forma styku, ale využíva sa v prípade, ak delí rodiča a dieťa väčšia vzdialenosť, alebo je rodič vo výkone trestu a podobne.

Právo styku rodiča s dieťaťom vychádza z Dohovoru o právach dieťaťa, podľa ktorého má dieťa právo na zachovanie rodinných vzťahov a udržanie osobných vzťahov s oboma rodičmi (čl. 8). Styk rodiča s maloletým dieťaťom je základným prostriedkom udržiavania ich vzájomného vzťahu v situácii, keď rodič nemá dieťa vo svojej osobnej starostlivosti.

Uprednostňuje sa osobný styk rodiča s dieťaťom, môže byť odôvodnený v prípadoch tento osobný styk nahradený stykom nepriamym. Tento nepriamy styk môže byť realizovaný napr. pomocou elektronických prostriedkov, ako je mobilný telefón, elektronická pošta, komunikácia cez skype, facebook, či iné sociálne siete. Pokiaľ by osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom nebol možný, tak ako súd uviedol už predtým pre značnú geografickú vzdialenosť, pre ochorenie, pre výkon trestu odňatia slobody a podobne, zväží súd nepriamy styk namiesto osobného styku alebo popri ňom.

Súd musí pri rozhodovaní zohľadniť všetky podstatné okolnosti prípadu a z nich vyplývajúceho záujmu dieťaťa, ktorý musia byť vždy hlavným hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa dieťaťa a preto súd musí v konkrétnej podobe najvhodnejšieho usporiadania vzťahu medzi rodičmi a deťmi rozhodnúť.

V prípade, ak sa jeden z rodičov nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, musí súd vziať do úvahy z tejto skutočnosti vyplývajúce obmedzenia. Samotný výkon trestu odňatia slobody by však a priori nemal byť považovaný za dôvod uprieť rodičovi vo výkone trestu priamy styk s maloletým dieťaťom. Tým skôr by nemal byť rodičovi vo výkone trestu odňatia slobody bez ďalšieho upieraný aspoň nepriamy styk s dieťaťom, ktorý môže priamy styk s ohľadom na jeho prípadnú nevhodnosť v konkrétnom prípade byť dočasne nahradit', či vhodne doplniť.

Predovšetkým je však nevyhnutné, aby sa súd vždy zaoberal možnosťami priameho a nepriameho styku s prihliadnutím ku špecifickým okolnostiam každého prípadu.

27. Podľa § 24 ods.1 z. č. 475/2005 Z. z. - o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších zmien a doplnkov, odsúdený má právo prijímať návštevy buď blízkych osôb v čase určenom riaditeľom ústavu alebo ním určeným príslušníkom zboru najmenej raz za kalendárny mesiac v trvaní dvoch hodín. Neuplatnené právo prijať návštevu blízkych osôb v čase určenom riaditeľom ústavu alebo ním určeným príslušníkom zboru zaniká. V odôvodnených prípadoch môže riaditeľ ústavu povoliť náhradný termín vykonania návštevy.

28. Podľa § 24 ods. 2 cit. zákona, odsúdeného môže súčasne navštíviť najviac päť osôb vrátane detí; ak má odsúdený viac ako štyri deti, toto obmedzenie neplatí pre deti odsúdeného.

29. Podľa § 24 ods. 3 cit. zákona, v záujme plnenia programu zaobchádzania, z naliehavého rodinného alebo z iného závažného dôvodu môže riaditeľ ústavu alebo ním určený príslušník zboru povoliť návštevu častejšie a aj inej osobe; návšteva inej osoby nesmie byť na úkor práva odsúdeného prijať návštevu blízkych osôb.

30. Slovenský právny poriadok umožňuje rodičovi právo sa s dieťaťom stýkať, nie je to však jeho povinnosť a nemožno ho k tomu nútiť. Keďže b Dohovore o právach dieťaťa v čl. 18 ods.1 je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť na výchove a vývoji dieťaťa a pri rozhodovaní o úprave styku súd nemôže ignorovať ani záujmy dieťaťa a jeho právo, súd o návrhu matky rozhodol tak, že jej návrhu vyhovel. Súd zdôrazňuje, že rodičovské práva patria obidvom rodičom rovnako, nielen matka má právo sa stýkať s maloletým dieťaťom, ale je to aj právo dieťaťa. Toto právo vyplýva priamo zo Zákona o rodine.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že naposledy bolo rozhodnuté o právach a povinnostiach k maloletej G. rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 22.marca 2021 sp. zn. 15P 3/2021, ktorým súd schválil dohodu rodičov a zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca a matka sa zaviazala platiť na jej výživu mesačne sumu 30 eur. Súd zároveň zaviazal otca matku informovať o zdravotnom stave a o školských výsledkoch matku maloletej, ktorá už v čase tohto rozhodnutia bola vo výkone trestu. Matka nastúpila do výkonu trestu odňatia slobody dňa 8.2.2021 a výkon trestu by mala mať ukončený 8.9.2024 s tým, že matka má požiadať v októbri 2022 o podmienené prepustenie, ktoré by sa malo zrealizovať v novembri 2022, kedy by mal súd rozhodnúť o žiadosti matky o podmienenom prepustení. To, či matka bude podmienené prepustená v novembri 2022 nebolo známe ústavu na výkon trestu odňatia slobody Martin, ani na pojednávaní dňa 21.júna 2022. Matka má záujem realizovať

s maloletou styk osobnou návštevou maloletej vo výkone trestu a tiež prostredníctvom skypu, čo prezentovala jej právna zástupkyňa v písomnom podaní, kedy si ju matka zvolila za právnu zástupkyňa. Tu upresnila návštevy v súlade aj so stanoviskom riaditeľa väznice, ktorý potvrdil, že osobná návšteva môže byť realizovaná raz za jeden mesiac v dĺžke dvoch hodín. Maloletá má vytvorený citový vzťah k svojej matke, tento názor prezentovala pri výsluchu v máji 2022. Chce sa s matkou stretávať, bola ju navštíviť trikrát, raz so svojim otcom, raz s babkou a raz s nevlastným bratom M.. Otec odmietol maloletú odviezť, resp. sprevádzať do výkonu trestu za jej matkou a vzhľadom k tomu, že babka maloletej má iné plány, v tomto roku už maloletú sprevádzať nebude za svojou matkou do výkonu trestu nebude. Maloletá má nielen citový vzťah k matke. Ide o obojstranný citový vzťah medzi matkou a maloletou, ktoré sa chcú osobne počas výkonu trestu aj vidieť. Maloletá na návšteve vo výkone trestu nebola traumatizovaná, prostredie bolo celkom v poriadku, nemala z toho traumy a vzhľadom k tomu, že matka je zaradená do skupiny s najnižším stupňom stráženia, prostredie nebolo pre maloletú nevhodné a traumatizujúce. Takto sa maloletá vyjadrila vo svojej výpovedi na výsluchu v máji 2022.

Maloletá má teda záujem stretávať sa so svojou matkou, stačilo by jej raz za dve mesiace, okrem toho si skoro dennodenne telefonujú a tiež by chcela mať s ňou kontakt prostredníctvom video-hovoru skypu. Matka jej chýba, je v pubertálnom veku, resp. vo veku dospievania, potrebuje sa svojou matkou porozprávať aj o svojich záležitostiach. Vždy sa majú o čom rozprávať.

Z obsahu spisu vyplýva, že matka robila opatrovatelku v Rakúsku, kde zneužila platobnú kartu opatrovanej, vyberala z nej peniaze a tiež s ňou platila nákupy a za túto trestnú činnosť bola právoplatne odsúdená. Matka predtým použila sfaľšovanú listinu v opatrovníckom konaní „4P“, kde sa na Okresnom súde Prievidza rozhodovalo o právach a povinnostiach k maloletej, preto súd matke uložil trest odňatia slobody vo výkone trestu nepodmienečne. Vzhľadom aj na charakter trestnej činnosti matka je zaradená do skupiny s najnižším stupňom stráženia.

Súd posúdil všetky dôkazy individuálne i vo vzájomnej súvislosti, prihliadol na všetky skutočnosti, ktoré vyšli v priebehu konania najavo, prihliadol aj na stanovisko maloletej, ktorá má záujem osobne sa s matkou raz za dve mesiace stretnúť, vidieť ju vo výkone trestu a porozprávať sa, súd prihliadol aj na charakter trestnej činnosti matky, za ktorú bola odsúdená súdom pre inštancie, aj všetky okolnosti danej veci a dospel k záveru, že hoci je matka vo výkone trestu, súd samotný výkon trestu odňatia slobody však nepovažuje za dôvod uprieť právo matky ako rodiča byť v priamom styku s maloletou, ktorá chce matku vo výkone trestu navštevovať. Je to nielen právo matky, ale je to právo aj dieťaťa a keďže nebolo možné iným spôsobom rozhodnúť o styku matky s maloletou, ktorá je t. č. vo výkone trestu, súd jej návrhu vyhovel. Ide o tzv. priamy styk matky s maloletou, ktorý sa bude realizovať vo výkone trestu v miestnosti na to určenom.

Súd zároveň určil aj nepriamy styk matky s maloletou a to formou video-hovoru prostredníctvom skypu tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Takáto úprava styku nie je v rozpore so záujmom maloletej.

31. Súd k námietkam otca, že prostredie výkonu trestu je nevhodné pre maloletú, pričom on odmieta chodiť s maloletou do výkonu trestu a maloletá nechce sa s matkou stretávať, uvádza nasledovné.

32. Tak, ako súd uviedol už vyššie, to, že matka maloletej je t. č. vo výkone trestu nie je dôvod, aby súd úpravu styku takýmto spôsobom neurčil. Zákon o rodine ani iný právny predpis nezakazuje styk rodiča s maloletou v prípade, ak je rodič vo výkone trestu.

Súd vychádzal z výpovede maloletej, ktorá uviedla, že prostredie je celkom primerané, doslova uviedla „v pohode.“ Ide o miestnosť, kde bolo niekoľko žien, bola tam s matkou, rozprávali sa, boli tam zamestnanci, ktorí tam boli prítomní. Nešlo o deprimujúce prostredie, aspoň takto sa maloletá pri výsluchu vyjadrila. Maloletá opakovane uviedla, že chce sa stretávať so svojou matkou vo výkone trestu, chce ju fyzicky navštevovať a chce sa s ňou porozprávať a chce s ňou mať aj naďalej kontakt osobný vo výkone trestu.

Súd je toho názoru, že je v záujme maloletej, aby matku navštevovala aj vo výkone trestu z dôvodu jej veku, nakoľko maloletá je už vo veku dospievania, je v puberte, má svoju matku rada, má k nej citový vzťah a chce ju osobne navštevovať.

Takýto rozsudok súd považuje za vykonateľný.

33. Súd zohľadnil všetky podstatné okolnosti daného prípadu a z nich vyplývajúceho záujmu dieťaťa, ktorý bol podľa názoru súdu určujúcim hľadiskom pri rozhodovaní súdu, pričom súd opakovane uvádza, že samotný výkon trestu odňatia slobody by a priori nemal byť považovaný za dôvod upretia rodiča vo výkone trestu mať priamy styk s maloletým dieťaťom.

Súd z týchto dôvodov návrhu navrhovateľky, matky vyhovel.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na odvolací súd - súd II. inštancie, písomne v troch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.